

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

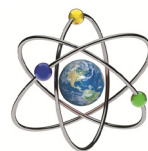
No7
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiyaga fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 202 sahifa,
1-iyul, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Umarova H. O'. – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti rektori

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik

Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik

Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor

Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor

Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor

Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor

Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)

Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)

Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)

Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)

Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)

Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor

Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor

Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor

G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)

Somurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti

Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor

Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)

Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)

Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori

Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'icha falsafa doktori (PhD)

Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari

Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Umarova H. O'. – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Rector of the Nizami National Pedagogical University of Uzbekistan

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Konvergent tahririyat mas'uliyati: Yangi O'zbekistonni barpo etish jarayonini yoritish tendensiyalari	16
Doniyorov Salim Musurmonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy bilimlarini shakllantirish.....	23
Nazarov Odil Omanqulovich	
"Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi"da ijtimoiy-pedagogik hamkorlikning o'rni	27
Abirova Umida Nazarovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda uchraydigan nutq nuqsonlarini oldini olish va uning ahamiyati	30
Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li	
Pedagogik jarayonda axloqiy qarashlarni shakllantirish usul va vositalari	34
Xudoykulova Shaxlo Mamaniyozovna	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining ijodkorligini rivojlantirishda ta'limiy o'yinlarning ahamiyati	38
Salimova Dilmira Farxodovna	
Aholining iqtisodiy axborot savodxonligini oshirishdagi muammo va kamchiliklar	41
Rajabov Asliddin Xolmirzayevich	
Favqulodda vaziyatlar yo'nalishi ta'limida muloqotning ahamiyati.....	44
Boltayev Baxtiyor Yunusovich	
Biologiya ta'limi va raqamli texnologiyalar	48
E. Po'latova	
Boshlang'ich ta'limga tayyorlov guruhi bolalarini kasbga yo'naltirishda stem yondashuvining ahamiyati ...	51
Egamova Ravshanoy Surobjonovna	
O'zbekiston TIMSS natijalarini qanday yaxshilashi mumkin?	
Innovatsion ta'lim yondashuvlari va samarali strategiyalar.....	55
G'ayniddinov Shayxislom Tolibjon o'g'li	
Nutq kamchiliklarini bartaraf etishda mutaxassislar hamkorligi	60
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Developing Student's Critical Skills Through Technology-Enhanced English Lessons	63
Mavlonova Dildora Shuxrat qizi	
Bahrom Ro'zimuhammad she'rlarini o'qitishda integratsiya usulidan foydalanish	67
Nomozova Dilobar Suyun qizi	
Aksiologik yondashuvlar asosida bo'lajak pedagoglarda altruizm ko'nikmalarini shakllantirish: bosqichlar va tamoyillar	72
Norboyeva Moxigul Shavkat qizi	
3D Modeling of Virtual Chemical Laboratories	75
Qayumov Jamshid Ma'rufjon o'g'li	
Fostering Metacognitive Skills in Efl Learners Through Ai-Supported Instruction: a Review of Recent Literature	80
Ruzieva Maftuna	
Onlayn va gibril ta'lim sharoitida mashinasozlik texnologiyasi faniga qiziqishni oshirishning nazariy asoslari.....	85
Sarimsakova Soxibaxon Raxmonjanovna	
Loyihalashtirilgan integral darslar samaradorligi (9-sinflar uchun "Metallar va ularning umumiy xususiyatlari" mavzusida)	88
Sharipova Hakima Shavkatovna	
Metacognition and Self-Regulated Learning	92
Turayeva Nazira Ibragimovna	
Методические возможности совершенствования обучения научной письменной речи на основе коммуникативно-деятельностного подхода	95
Меденцева Наталья Петровна	
Transformatsion jarayonlarda tibbiyot oliy ta'lim muassasalari raqobatbardoshligini oshirish strategiyalari	100
Jonibekov Jasur Jonibekovich	

O'zbek milliy musiqasi: boy madaniyat va san'atning ajralmas qismi.....	105
Rustamova Maxsuma Farxodbek qizi	
Sharq va G'arbda tibbiyot fanlarining yaratilishi tarixi.....	108
Bakayev Najmiddin	
Didaktik o'yinlar bola faoliyatining asosiy vositasi sifatida.....	112
Egamova Madina Qobil qizi	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalarining konvergent-kreativ tafakkurini takomillashtirishning didaktik asoslari.....	116
Egamova Shukriya Amanovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida universal ta'lim faoliyatlari orqali tarbiyaviy maqsadlarga erishish imkoniyatlari	119
G'aybullayeva Nafisaxon Nosirjon qizi	
Matematika o'qitishning klassik metodlaridan zamonaviy usullarga o'tish	124
G'ofurov Jamoliddin Xusniddinovich	
Jahon miqyosida maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	128
Hoshimova Dilnoza Boymirzoyevna, Mahmudova Zulfiya Homidovna	
Bo'lajak o'qituvchilarning prognostik kompetensiyasini rivojlantirish tamoyillari.....	131
Ikromova Munisa Sheraliyevna	
Bo'lajak muhandislarni kasbiy tayyorgarligini grafik ma'lumotlar asosida oshirishning didaktik asoslari	134
Jumanazarova Zuhra Qosimjonovna	
Sport va jismoniy tarbiya pedagogikasida innovatsion metodlar	138
Jumanova Iroda Shokirjon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	141
Jumayeva Sarvinov Ilhombekovna	
Talabalarda nutqiy tarkibiy tuzilmalarni shakllantirish texnologiyasi	145
Kiyamova Maxbuba Sultanovna	
Innovatsion yondoshuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining fikrlash qobiliyatini rivojlantirishning amaliy jihatlarini	148
Mamadiyev Jamol	
Ingliz tili matnlarini o'rganishda 6-sinf o'quvchilarining grammatik kompetensiyasini oshirish va tatbiq qilishning samarali usullari.....	152
Sharipova Firuza Mehriddinovna	
Kar va zaif eshituvchi yuqori sinf o'quvchilarining axborot kompetensiyasini rivojlantirish modeli	155
Tursunov Hojiakbar Hamidullo o'g'li	
Maktabgacha ta'limda shaxsga yo'naltirilgan ta'lim – pedagogik muammo sifatida.....	159
Xallovkova Maksudaxon Ergashevna	
Altruistik xulq-atvorning shaxsiy va ijtimoiy determinantlari.....	162
Xatamova Ferangiz Ibodulloevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy-pedagogik mahoratini teatr pedagogikasi vositalari orqali rivojlantirishning xorijiy va milliy tajribasi	166
Xudoyberganova Matluba Qulsoxatovna	
Refleksiv yondashuvning ta'lim jarayonidagi o'rni va afzalliklari.....	170
Yodgorova Gulrux Farhodovna	
Совершенство методики формирования компетентности будущих студентов-искусствоведов в условиях цифрового образования.....	174
Юлдашев Эргаш Сабинович	
O'z-o'zini rivojlantirish tushunchasi va uning pedagogik mohiyati.....	177
Kudenov Temurbek Maxsetbaevich	
Boshlang'ich sinf o'qish darslarida hikoya janrini o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish dolzarb muammo sifatida	180
Ergasheva Shoxida Nurmuxammadovna	
Ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamli ta'lim vositalarining o'rni va metodik yondashuvlar	185
Raxmatullayeva Barno Baxtiyor qizi	
The Effectiveness of Using Podcasts to Enhance Listening Comprehension and Vocabulary Acquisition in Secondary School English Classes	189
Meliboyev Zuxriddin Isroil ugli	

O'zbekiston tarixi darslarida pedagogik improvizatsiyani texnologiyalashtirish va raqamlashtirish imkoniyatlari	192
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna	
Tasviriy faoliyat vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning badiiy-ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning samaradorligi.....	196
Arslanova Umidaxon Komiljon qizi	

INGLIZ TILI DARSLARINI INTERAKTIV TASHKIL ETISHDA RAQAMLI TA'LIM VOSITALARINING O'RNI VA METODIK YONDASHUVLAR

Raxmatullayeva Barno Baxtiyor qizi
NavDU tayanch doktoranti

ORCID: 0009-0008-1055-8944

Annotatsiya: Ushbu maqolada umumiy o'rta ta'lim maktablarida ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamli ta'lim vositalarining o'rni va innovatsion metodik yondashuvlar yoritiladi. Ayniqsa, o'yinlashgan dars, mobil til platformasi, raqamli sinf ekotizimi, mikro-o'qitish texnologiyasi, virtual til laboratoriyasi, moslashuvchan til o'qitish, interaktiv test yaratgich kabi zamonaviy vositalarning dars jarayonidagi imkoniyatlari tahlil etiladi. Tadqiqotda 7–8-sinf o'quvchilari bilan o'tkazilgan kuzatuv va tajribalar asosida interaktiv mashg'ulotlarni tashkil etish, o'quvchilar faolligini oshirish hamda dars sifatini yaxshilash bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqiladi. Shuningdek, raqamli pedagogika innovatsiyasi asosida o'qituvchilarning tajribasini boyitish va raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga samarali joriy etish yo'llari ko'rsatib beriladi. Ushbu maqola ingliz tili o'qituvchilari uchun metodik qo'llanma vazifasini bajaradi.

Kalit so'zlar: gamifikatsiyalashgan dars, mobil til platformasi, raqamli sinf ekotizimi, mikro-o'qitish texnologiyasi, virtual til laboratoriyasi, adaptiv til o'qitish, interaktiv test generatori, raqamli pedagogika innovatsiyasi.

Abstract: This article highlights the role of digital educational tools and innovative methodological approaches in organizing English language lessons interactively in general secondary schools. In particular, the opportunities of modern tools such as gamified lessons, mobile language platforms, digital classroom ecosystems, micro-learning technology, virtual language laboratories, adaptive language teaching, and interactive test generators are analyzed within the lesson process. The research provides practical recommendations for organizing interactive activities, increasing students' engagement, and improving lesson quality based on observations and experiments conducted with 7th–8th grade students. Additionally, ways to enrich teachers' experience through digital pedagogy innovation and effectively integrate digital technologies into the educational process are presented. This article serves as a methodological guide for English language teachers.

Key words: gamified lesson, mobile language platform, digital classroom ecosystem, micro-learning technology, virtual language laboratory, adaptive language teaching, interactive test generator, digital pedagogy innovation.

Аннотация: В данной статье освещается роль цифровых образовательных средств и инновационных методических подходов в организации уроков английского языка в общеобразовательных школах в интерактивной форме. Особое внимание уделяется анализу возможностей современных инструментов, таких как геймифицированный урок, мобильная языковая платформа, цифровая экосистема класса, технология микрообучения, виртуальная языковая лаборатория, адаптивное обучение языку и интерактивный генератор тестов. В исследовании на основе наблюдений и экспериментов, проведенных с учащимися 7–8-х классов, разрабатываются практические рекомендации по организации интерактивных занятий, повышению активности учеников и улучшению качества уроков. Кроме того, показаны пути обогащения опыта учителей на основе инноваций цифровой педагогики и эффективного внедрения цифровых технологий в образовательный процесс. Данная статья выполняет функцию методического пособия для преподавателей английского языка.

Ключевые слова: геймифицированный урок, мобильная языковая платформа, цифровая экосистема класса, технология микрообучения, виртуальная языковая лаборатория, адаптивное обучение языку, интерактивный генератор тестов, инновация цифровой педагогики.

KIRISH

Bugungi globallashuv davrida ingliz tilini o'rganish nafaqat alohida bir fan sifatida, balki o'quvchilarning kelajakda raqobatbardosh mutaxassis bo'lishlari uchun zarur vosita sifatida qaralmoqda. Shu sababli umumiy o'rta ta'lim maktablarida ingliz tili darslarini samarali va interaktiv tashkil etish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. So'nggi yillarda ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali an'anaviy o'qitish shakllari

yangicha ko'rinish kasb etib, o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirish, mustaqil izlanish va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlari kengaymoqda. Raqamli ta'lim vositalaridan to'g'ri foydalanish o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan munosabatini ijobiy tomonga o'zgartiradi, ularni mustaqil fikrlashga undaydi va eng asosiysi, ingliz tilini o'rganish jarayonini zamonaviy talablar asosida tashkil etishga yordam beradi. Jumladan, o'yinlashtirilgan dars, mobil til platformasi, raqamli sinf ekotizimi, mikroo'qitish texnologiyasi, virtual til laboratoriyasi, moslashuvchan til o'qitish, interaktiv test yaratgich kabi innovatsion vositalardan foydalanish o'quv jarayonida interaktivlikni ta'minlab, dars sifatini oshiradi.

Ayni paytda respublikamizda raqamli ta'limni rivojlantirish bo'yicha bir qator davlat dasturlari va loyihalar amalga oshirilmoqda. Ammo ingliz tili darslarini interaktiv tarzda tashkil etishda raqamli ta'lim vositalaridan to'liq va maqsadli foydalanish o'qituvchidan zamonaviy yondashuv, mos metodikani qo'llash hamda texnik imkoniyatlardan samarali foydalanishni talab etadi. Shu jihatdan, ushbu maqolada ingliz tili darslarini zamonaviy raqamli vositalar yordamida interaktiv tashkil etishning nazariy asoslari, metodik yondashuvlari va amaliy tajribalar tahlil etiladi. Bu esa o'quvchilarni zamonaviy raqamli muhitga moslashtirish bilan birga, ularning til o'rganishga bo'lgan motivatsiyasini kuchaytirishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda ingliz tili ta'limida raqamli texnologiyalarni qo'llash masalasi dunyo ilmiy hamjamiyatida keng tadqiq etilmoqda. Chet el olimlari tomonidan ta'lim jarayonini interaktiv tashkil etish, o'yin elementlarini qo'llash (gamifikatsiya), onlayn va mobil platformalarni rivojlantirish bo'yicha qator nazariy va amaliy ishlar amalga oshirilgan. Jumladan, J. Dudeney va N. Hockly ingliz tili darslarida raqamli texnologiyalarni qo'llashning samarali usullari va o'quvchilarning raqamli kompetensiyasini rivojlantirish yo'llarini keng tahlil qilgan ^[1]. Shuningdek, M. Prensky tomonidan ilgari surilgan "digital native" va "digital immigrant" tushunchalari hozirgi ta'lim tizimida o'quvchilarning raqamli vositalarni o'zlashtirish darajasiga asoslangan yondashuvlarni shakllantirishga asos bo'lib xizmat qilmoqda ^[2].

Shu bilan birga, G. Siemens va S. Downes tomonidan ishlab chiqilgan bog'lanish (connectivism) nazariyasi ham raqamli ta'limni rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. Ularning tadqiqotlarida raqamli resurslar yordamida o'quvchilarning o'zaro muloqoti va mustaqil bilim olish imkoniyatlari keng tahlil etiladi ^[3]. A. Kukulska-Hulme esa mobil o'qitish bo'yicha tadqiqotlar olib borib, ingliz tilini mobil texnologiyalar yordamida mustaqil o'rganish tajribalarini yoritgan ^[4].

MDH davlatlari olimlari orasida E.S. Polat ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash bo'yicha nazariy asoslarni ishlab chiqqan ^[5]. M.V. Moiseyeva ingliz tilini onlayn platformalarda o'qitishning didaktik tamoyillarini chuqur o'rgangan ^[6]. Qozog'iston tadqiqotchilari A.T. Kasimova va A.B. Jumabekova ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda milliy raqamli resurslardan foydalanish tajribalarini tahlil qilgan ^[7].

O'zbek olimlari orasida A.A. Jo'raev raqamli muhitda chet tillarini o'qitishning o'ziga xos jihatlarini ochib bergan ^[8]. N.N. Jo'raeva va M.N. Ergasheva singari tadqiqotchilar esa ta'limda raqamli resurslarni qo'llashning amaliy mexanizmlarini ishlab chiqqan va ularni umumiy o'rta ta'lim tizimida joriy etish yo'llarini tavsiya qilgan ^[9]. Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalar va interaktiv metodlardan foydalanish o'quvchilarning bilim olish jarayonini faollashtiradi, ularni mustaqil fikrlashga undaydi va til kompetensiyasini rivojlantirish imkoniyatini yaratadi. Shu sababli milliy va xalqaro tajribalarni uyg'unlashtirgan holda yangi metodik yondashuvlarni ishlab chiqish hozirgi kunda dolzarb hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamli ta'lim vositalaridan foydalanishning samaradorligini aniqlash uchun kuzatuv, suhbat, tajriba va tahlil metodlaridan foydalanildi. Tadqiqot umumiy o'rta ta'lim maktablarining 7–8-sinf o'quvchilari misolida amalga oshirildi. Tajribaviy ishlar ikki bosqichda tashkil etildi: tayyorgarlik bosqichi va amaliyot bosqichi. Tayyorgarlik bosqichida raqamli ta'lim vositalarini tanlash va ularni dars jarayoniga integratsiya qilish bo'yicha o'qituvchilar uchun maxsus tavsiyalar ishlab chiqildi. Shu bilan birga, interaktiv darslarni rejalashtirishda o'yinlashtirilgan dars, mobil til platformasi, raqamli sinf ekotizimi, mikroo'qitish texnologiyasi, virtual til laboratoriyasi, moslashuvchan til o'qitish, interaktiv test yaratgich kabi innovatsion vositalarni tanlashga alohida e'tibor qaratildi.

Amaliyot bosqichida esa tanlangan sinflarda ingliz tili darslari interaktiv shaklda tashkil etildi. Darslarda raqamli resurslar, onlayn platformalar, mobil ilovalar, virtual laboratoriyalar va interaktiv test tizimlaridan foydalanildi. O'quvchilar uchun o'yinlashtirilgan topshiriqlar, onlayn mini-viktorinalar, mashg'ulot davomida real vaqt rejimida test ishlash imkoniyatlari yaratildi. Mikroo'qitish texnologiyasi yordamida dars materiallari kichik bloklarga bo'linib, o'quvchilarga mustaqil o'rganish va takrorlash imkoniyati berildi. Metodik ish davomida o'quvchilarning ingliz tili bilim darajasi, interaktiv vositalardan foydalanish ko'nikmalari va darsga bo'lgan qiziqishlari

maxsus testlar va so'rovnoma asosida baholandi. O'qituvchilardan esa jarayon yuzasidan muntazam fikr-mulohazalar olindi. Olingan ma'lumotlar asosida darslarni interaktiv tashkil etishning afzalliklari va kamchiliklari aniqlanib, kelgusida ularni takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqildi.

Tadqiqot natijalari raqamli vositalardan to'g'ri foydalanilgan taqdirda o'quvchilarning ingliz tilini o'zlashtirish samaradorligi oshishi, mustaqil ishlash ko'nikmalari shakllanishi va til o'rganishga bo'lgan motivatsiyasi kuchayishini ko'rsatdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari ingliz tili darslarini raqamli ta'lim vositalari yordamida interaktiv tashkil etish o'quvchilar o'rtasida tilni o'zlashtirish samaradorligini oshirishda ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqladi. Eksperiment davomida o'quvchilar ikki guruhga bo'lingan holda kuzatildi: tajriba guruhi va nazorat guruhi. Nazorat guruhi an'anaviy metodlar asosida o'qitildi, tajriba guruhi esa o'yinlashgan dars, mobil til platformasi, raqamli sinf ekotizimi, virtual til laboratoriyasi, moslashuvchan til o'qitish, mikroo'qitish texnologiyasi va interaktiv test yaratgich kabi vositalar bilan ta'minlandi. O'quv yilining boshida va tajriba yakunida har ikki guruh o'quvchilarining ingliz tili bilim darajasi va interaktiv vositalarni o'zlashtirish ko'nikmalari baholandi. Tajriba guruhi o'quvchilarining 80 foizi yangi raqamli vositalardan foydalanishni qiziqarli va samarali deb baholadi. Kuzatuvlar shuni ko'rsatdiki, o'yinlashgan topshiriqlar va mobil til platformalari o'quvchilarda mustaqil ishlash va darsga tayyorgarlik ko'rish motivatsiyasini oshiradi. Shuningdek, interaktiv test yaratgichlar va virtual laboratoriyalar orqali topshiriqlarni real vaqt rejimida bajarish o'quvchilarda aniqlik, tezkor fikrlash va o'z bahosini tezda olish imkoniyatini yaratdi. Mikroo'qitish texnologiyasi asosida dars materiallarini kichik bo'laklarga bo'lish esa murakkab mavzularni yengil o'zlashtirishga yordam berdi.

Natijalarga ko'ra, tajriba guruhidagi o'quvchilarning ingliz tilidan yakuniy baholari nazorat guruhiga nisbatan o'rtacha 15–20 foizga yuqori bo'ldi. Shu bilan birga, o'quvchilarning darsga bo'lgan munosabati ham ijobiy tomonga o'zgardi. O'quvchilar bilan o'tkazilgan so'rovnomada respondentlarning katta qismi raqamli ta'lim vositalari darsni qiziqarli, sodda va tushunarli qilganini ta'kidladilar. Bu natijalar ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamli vositalarni qo'llash nafaqat o'quvchilarning bilim darajasini oshirish, balki ularni faol, mustaqil va zamonaviy bilim olish muhitiga tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etishini ko'rsatadi. Shuningdek, o'qituvchilar uchun ham raqamli metodlardan foydalanish darsni samarali rejalash va interaktiv muloqotni tashkil etish imkoniyatini yaratadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamli ta'lim vositalarini samarali qo'llash o'quvchilarning til o'rganishga bo'lgan munosabatini ijobiy tomonga o'zgartiradi, ularning darsga qiziqishi va ishtirokini oshiradi hamda mustaqil izlanish ko'nikmalarini rivojlantiradi. An'anaviy dars jarayoni bilan taqqoslaganda, o'yinlashgan dars, mobil til platformasi, raqamli sinf ekotizimi, virtual til laboratoriyasi, mikroo'qitish texnologiyasi, moslashuvchan til o'qitish va interaktiv test yaratgich kabi vositalar darsni qiziqarli va tushunarli qilishda muhim omil bo'lib xizmat qildi.

Munozara jarayonida aniqlanishicha, o'quvchilar ayniqsa mobil til platformalaridan mustaqil foydalanish, virtual laboratoriyalar orqali til amaliyotini rivojlantirish hamda o'yinlashgan topshiriqlar yordamida bilimlarni mustahkamlashni qulay va samarali deb bilganlar. Shu bilan birga, interaktiv test yaratgichlar o'quvchilarning o'zini baholash va darsga tayyorgarlik ko'rish tizimini yengillashtirdi. Mikroo'qitish texnologiyasi esa murakkab mavzularni qismlarga bo'lib tushuntirish orqali til o'rganish jarayonini yengillashtirgan. Biroq tadqiqot davomida ayrim muammolar ham kuzatildi. Jumladan, barcha o'quvchilar uchun bir xil texnik imkoniyatlar mavjud emasligi, internet tezligining yetarli emasligi yoki ba'zi platformalarning texnik nosozliklari jarayonga qiyinchilik tug'dirgan holatlar ham uchradi. Shu sababli, raqamli vositalardan foydalanishda o'qituvchining texnik tayyorgarligi, o'quvchilarga to'liq tushuntirish va doimiy monitoring muhim omil sifatida ta'kidlandi.

Tadqiqot natijalariga asoslanib quyidagi xulosalarni chiqarish mumkin. Ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamli vositalarni kompleks qo'llash o'quvchilarning til bilimlarini oshirishda samarali vosita hisoblanadi. O'quvchilar o'rtasida mustaqil ishlash, o'z bahosini aniqlash, onlayn test topshirish va virtual laboratoriyalarda til amaliyoti o'tkazish imkoniyatlari ularning motivatsiyasini oshiradi. Raqamli ta'lim vositalarini joriy etishda o'qituvchilar uchun amaliy tavsiyalar, metodik qo'llanmalar va texnik ta'lim kurslarini tashkil etish zarur. Internet tarmog'i va texnik baza imkoniyatlarini yanada kengaytirish dars samaradorligini oshirishda muhim o'rin tutadi.

Yakuniy xulosa sifatida aytish mumkinki, raqamli vositalardan foydalanish bilan bog'liq yangi metodik yondashuvlar umumiy o'rta ta'lim maktablarida ingliz tili o'qitish sifatini yangi bosqichga olib chiqadi va o'quvchilarning zamonaviy talablar asosida til kompetensiyasini rivojlantiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Dudeney, G., & Hockly, N. (2012). How to Teach English with Technology. Pearson Education Limited.
2. Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. On the Horizon, 9(5).
3. Siemens, G. (2005). Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age. International Journal of Instructional Technology and Distance Learning.
4. Kukulska-Hulme, A. (2009). Will Mobile Learning Change Language Learning? ReCALL, 21(2).
5. Polat, E.S. (2007). Pedagogicheskie tekhnologii distantsionnogo obucheniya. Moskva: Akademiya.
6. Moiseyeva, M.V. (2020). Didakticheskie osnovy primeneniya onlayn-tekhnologiy v obuchenii angliyskomu yazyku. Vestnik MGPU.
7. Kasymova, A.T., Zhumabekova, A.B. (2021). Primenenie tsifrovyykh resursov v prepodavanii angliyskogo yazyka v Kazakhstane. Pedagogika i psikhologiya.
8. Jo'raev, A.A. (2018). Raqamli muhitda chet tillarini o'qitishning nazariy asoslari. Toshkent: TDPU ilmiy jurnali.
9. Jo'raeva, N.N., Ergasheva, M.N. (2022). Umumiy o'rta ta'limda raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish yo'llari. O'zbekiston pedagogika jurnali.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.